

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Освітня програма	17 Прикладна лінгвістика
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	035 Філологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	17
Назва ОП	Прикладна лінгвістика
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.10 прикладна лінгвістика
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Дяченко Наталія Миколаївна, Федик Тамара Олександрівна, Навальна Марина Іванівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	-
Дати візиту до ЗВО	25.10.2021 р. – 27.10.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/accredit/akredit_OP/magistr/vidomist_pro_samocinuvannya_035_pryklad_lingv.pdf
Програма візиту експертної групи	http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/accredit/akredit_OP/magistr/programa_viaytu_035_pryklad_lingv_magistr.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП загалом відповідає основним Критеріям. Навчання за ОП має належне матеріальне та навчально-методичне забезпечення. Змістове наповнення ОП відповідає суспільній місії та стратегії університету й має чітко виражені регіональний та євроінтеграційний вектори. Взаємодія зі стейкхолдерами не є формальною процедурою, а має системний характер. У визначенні співвідношення фактичного навантаження та обсягу окремих освітніх компонентів загалом ураховано інтереси здобувачів. ОП передбачає практичну підготовку студентів, спрямовану на регіональний ринок праці, ефективне формування “м'яких навичок” і реальний обсяг самостійної роботи. Правила прийому на навчання є чіткими і зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному сайті ЗВО. Матеріали на сайті дають вичерпну інформацію про доступ до ОП. Комплексне застосування визначених форм та методів навчання загалом уможливорює забезпечення ПРН. Студентоцентрикований підхід реалізований у можливості навчатися за індивідуальним графіком, забезпечений правом вибору здобувачами тематики досліджень. Здобувачі ОП розкуті, впевнені в собі, не бояться висловлювати критичні зауваження щодо навчального процесу. Документально врегульовані й дотримані процедури визнання РН, здобутих в інших ЗВО. Урегульовано механізм залагодження конфліктних ситуацій «викладач – студент». Зважаючи на те, що експертна група отримала безперешкодний доступ до всіх матеріалів, а ЗВО створив комфортні умови для роботи під час акредитації та постійно сприяв якісному проведенню експертизи, немає жодних причин ухвалювати рішення про відмову в акредитації.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. ОП «Прикладна лінгвістика» відповідає місії та стратегії університету й має чітко виражений регіональний фокус. У місті функціонує єдина ОП за цією предметною галуззю. Формування цілей ОП і ПРН відбувається із залученням стейкхолдерів, урахуванням практик українських і закордонних ЗВО. 2. ОП відповідає вимогам законодавства і предметній сфері. Структура ОП забезпечує необхідний обсяг ОК, спрямованих на формування компетентностей, визначених Стандартом вищої освіти, а також обсяг дисциплін за вибором здобувачів вищої освіти. Усі компоненти логічно пов'язані. ОП передбачає практичну підготовку, спрямовану на регіональний ринок праці, ефективне формування “м'яких навичок” і реальний обсяг самостійної роботи. 3. У ЗВО чітко задокументовані й оприлюднені на офіційному вебсайті правила прийому на навчання на ОП «Прикладна лінгвістика» та означена процедура визнання результатів навчання, здобутих в інших ЗВО та неформальній освіті. 4. Освітній процес за ОП організований з дотриманням вимог студентоцентризованого навчання та принципів академічної свободи. ЗВО забезпечує належний рівень доступу до всієї необхідної інформації щодо ОП та її компонентів, створює умови для поєднання навчання й досліджень. Позитивними практиками є поєднання освітньої, наукової та практичної складових діяльності під час реалізації ОП. 5. Здійснюється належне інформування здобувачів щодо форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання. Діє практика перевірки підсумкових студентських робіт кількома (зазвичай двома) екзаменаторами. Наявні нормативні документи щодо вирішення конфлікту інтересів та порядку оскарження результатів контрольних заходів. Учасників освітнього процесу обізнані з принципами академічної доброчесності. 6. НПП є кваліфікованими викладачами, які постійно самовдосконалюються й розвиваються в професійній сфері та забезпечують досягнення задекларованих програмою цілей та ПРН. Деякі НПП змогли поєднати викладацьку із практичною роботою за фахом. Процедури конкурсного добору НПП прозорі й не містять дискримінаційних положень. Роботодавців залучено до реалізації освітнього процесу в межах ОП. ЗВО послідовно дотримується стратегії заохочення викладачів до професійного розвитку. 7. Освітній процес здійснюється в новому корпусі університету, у якому створені всі умови для реалізації освітнього процесу. Наукова бібліотека університету вирізняється наявністю великої кількості оцифрованих матеріалів, до яких мають вільний доступ учасники освітнього процесу. 8. У ЗВО діє система забезпечення якості освіти, впливати на зміст ОП можуть усі стейкхолдери: здобувачі, НПП, студентське самоврядування, роботодавці. Загалом в академічній спільноті сформована культура якості надання освітніх послуг. 9. Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регламентуються низкою документів, з якими можна ознайомитися на сайті в розділі «Офіційні документи». Також на сайті представлена освітня програма, яка перебуває у вільному доступі.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1. ЕГ рекомендує оприлюднювати на офіційному сайті ОНУ не лише результати опитувань здобувачів або інших стейкхолдерів щодо ОП, а й аркуш змін із порівняльною таблицею внесених до ОП пропозицій щодо її вдосконалення за наслідками внутрішнього й зовнішнього моніторингу якості навчання і викладання. 2. Оскільки на ОП є здобувачі, які навчаються за індивідуальним графіком, ЕГ рекомендує розглянути доцільність запровадження дуальної освіти. 3. ЕГ рекомендує активізувати на практиці процедури визнання результатів навчання, здобутих в інших ЗВО, а також у неформальній освіті. 4. ЕГ рекомендує посилити систему внутрішнього моніторингу щодо оновлення змісту НМКД ОК, щоб уникнути невиправданого дублювання змісту різних ОК; сприяти відновленню співпраці із зарубіжними ЗВО та налагодженню академічної мобільності здобувачів з урахуванням умов пандемії. 5. Для вдосконалення процедури проведення контрольних заходів ЕГ рекомендує розглянути можливість використання практики шифрування екзаменаційних робіт. 6. У поодиноких випадках у НПП не зазначено публікацій, які б відповідали змісту освітніх компонентів, котрі вони викладають. Рекомендуємо охоплювати публікаціями НПП зміст усіх освітніх компонентів, які викладаються на ОП. Рекомендуємо розширювати

практику лекційних занять від гостьових професорів та професіоналів-практиків. З огляду на потужний склад НПП рекомендуємо розглянути можливість створення власних дієвих програм стажування й підвищення кваліфікації. 7. Обмежена кількість комп'ютерних класів, зважаючи на збільшення кількості здобувачів на ОП «Прикладна лінгвістика» – рекомендуємо збільшити кількість комп'ютерів відповідно до кількості здобувачів вищої освіти, які навчаються за цією ОП. Відсутність комфортного освітнього середовища для осіб з особливими освітніми потребами – рекомендуємо забезпечити відповідну інфраструктуру (пандуси, безбар'єрне середовище, спеціальних вбиралень тощо). 8. Проект ОП «Прикладна лінгвістика» розміщений на сайті, але у розділі «Рівень вищої освіти третій» – наповнити розділ магістерського рівня, для швидкого доступу до Проекту ОП усіма учасниками освітнього процесу. Відсутність інформації про канали зворотного зв'язку – розмістити на сайті можливі канали комунікації для надання пропозицій та зауважень. 9. Відсутній зворотний зв'язок зі стейкхолдерами щодо внесених ними пропозицій та зауважень – радимо, налагодити комунікацію зі стейкхолдерами та налаштувати канал зворотного зв'язку. Порушується анонімність опитування здобувачів вищої освіти – рекомендуємо переглянути форми анкет, аби максимально зберігалася анонімність під час опитування. Включити до складу проектної групи представників здобувачів, випускників та роботодавців.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Основні цілі ОП досить чітко сформульовані та передбачають підготовку висококваліфікованих фахівців у галузі прикладної лінгвістики, спроможних розв'язувати проблеми філологічної науки, а також здатних організувати і провадити освітній процес з прикладної лінгвістики. Розробники визначають особливість ОП у забезпеченні пропорційності дисциплін загальної, професійної та практичної підготовки фахівця. Експертна група під час зустрічей установила, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО «Стратегічні пріоритети розвитку Одеського національного університету імені І.І.Мечникова на 2020-2025 роки» (<https://goo.su/7KUY>), зокрема у фундаментальній, поглибленій практичній підготовці висококваліфікованих та конкурентноспроможних фахівців, що широко ерудовані в галузі актуальних теоретичних концепцій філологічної думки, володіють сучасними методами аналізу та інтерпретації тексту, світового літературного універсуму та лінгвістичного дискурсу, фундаментальними навичками науково-дослідницької роботи, ведуть свої наукові пошуки використовуючи сучасні інформаційні технології, успішно використовують методологію наукової та педагогічної діяльності. Ця відповідність була підтверджена зокрема під час зустрічі з адміністрацією ЗВО, а також під час інтерв'ювання викладачів, студентів і роботодавців. Варто зазначити, що ОП насамперед корелює з місією ЗВО – надання високоякісних освітніх послуг, здійснення сучасних наукових досліджень та просування гуманістичних цінностей у регіональному, національному та європейському просторі. Університет має всі відповідні ліцензійні та акредитаційні документи щодо впровадження ОП: Експертні висновки первинної акредитаційної експертизи підготовки магістрів за спеціальністю 8.02030303 Прикладна лінгвістика (2017 рік); Висновки експертної комісії Міністерства освіти і науки України щодо ліцензування підготовки магістрів зі спеціальності 8.02030303 Прикладна лінгвістика галузі знань 0203 Гуманітарні науки (2015 рік) (<https://goo.su/7Llm>; <https://goo.su/7LLx>; <https://goo.su/7LLY>; <https://goo.su/7LLS>).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ЕГ установлено, що під час визначення цілей ОП та програмних результатів навчання були залучені представники зацікавлених сторін (стейкхолдерів) та враховані їхні позиції, що були висловлені під час особистих бесід та обговорень під час проведення засідань робочої групи та представників Центру якості освіти щодо очікувань та побажань внесення змін в ОП, а також результати проведених опитувань випускників (<https://goo.su/7NZA>). Т.В.Пономаренко (рекламна агенція “Drom”) запропонувала збільшити аудиторну підготовку в межах вибіркової дисципліни ОК-21 «Основи копірайтингу та SEO-оптимізації», що зумовило повне оновлення навчальної і робочої програм. Т. В. Терзьян (творче об'єднання “ТерМас”) наголосила на необхідності скерування ОП в бік вербальних компонентів політичних технологій, що зумовило впровадження вибіркової дисципліни ВК-3 «Вербальні технології пропаганди». Розробники освітньої програми залучають фахівців з інших ЗВО, які здійснюють підготовку здобувачів з прикладної лінгвістики, практики в галузях судової експертизи і телебачення подали письмові пропозиції у вигляді рецензій на ОП 2020 року (<https://goo.su/85uD>). Пропозиції Генерального регіонально-

анотованого корпусу української мови (ГРАК) М. І. Шведової (<https://cutt.ly/oEBttXU>) за результати роботи з поповнення Корпусу ілюстративними матеріалами зі здобувачами ОП стало мотивацією та підставою для розширення цього досвіду на практичну підготовку під час карантину, зокрема було запроваджено когнітивно-аналітичну практику як дистанційну роботу з ГРАКом. ЕГ під час акредитаційної експертизи переконалася в реальній співпраці стейкхолдерів із розробниками та здобувачами, у тому, що роботодавці зацікавлені у випускниках ОП і небайдужі до освітнього процесу на ОП. Формально пропозиції стейкхолдерів зазначені в протоколах засідань (<https://drive.google.com/drive/folders/19TJHyft146pfgSy-C9lA37ll4R8etRgr>).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОП та переважна частина програмних результатів навчання визначені з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності та ринку праці, зокрема впровадження ОП на ґрунті української філології зумовлено необхідністю розвивати українську мову і культуру в одеському регіоні й утверджує провідну роль україністики як основи прикладних мовознавчих технологій. Розробники ОП здійснили спробу змінити звичне традиційне трактування прикладної лінгвістики як перекладознавства та комп'ютерних технологій і впровадили оригінальні концепції - навчання мовленнєвих технологій сугестії, маніпуляції та впливу. ОП передбачає підготовку унікальних фахівців з вербальних аспектів комунікаційних технологій зі знанням української та англійської мов, методики викладання в ЗВО, а також базових комп'ютерних програм. ЕГ встановила, що враховано досвід аналогічних вітчизняних програм університетів: Донецький національний університет імені Василя Стуса, Національний університет «Львівська політехніка», Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, Волинський національний університет імені Лесі Українки, Національний університет кораблебудування ім. адм. Макарова. Гарант програми переймала досвід через участь у круглому столі «Прикладна лінгвістика в освітянському, науковому та професійному просторі України» (Київський університет Тараса Шевченка), результатом чого стала уніфікація підходу та оновлення ОП. Розробники вивчали досвід закордонних університетів, зокрема: Університет у Білостоку, Познанський університет, Університет Св.Климентя Охридського в Софії (<https://drive.google.com/drive/folders/1lG1HYejq-I9MOglpUFE6KXngw46cJu72>), що відображено в матеріалах заходів.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Досягнення результатів навчання за ОП корелює зі Стандартом вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія другого (магістерського) рівня вищої освіти (наказ МОН України від 20 червня 2019 року, № 871). ЕГ під час акредитації встановила, що компетентності та результати навчання відповідають Національній рамці кваліфікацій (постанова КМУ від 25 червня 2020 р. № 519) підготовки магістрів 7 рівня та другому циклу вищої освіти Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти. Розробники зосередили увагу на компетентностях і програмних результатах навчання, що визначають підготовку лінгвістів-прикладників. ПРН визначені як: формування здатностей застосовувати сучасні методики і технології (інформаційні) з метою ефективної підготовки професійної діяльності та досліджень у галузі прикладної лінгвістики; схарактеризувати теоретичні засади та прикладні аспекти лінгвістики; планувати, організувати, здійснювати і презентувати дослідження та інноваційні розробки в галузі прикладної лінгвістики; вільно володіти державною та іноземними мовами для реалізації письмової та усної комунікації, які втілюються через відповідні освітні компоненти методологічного та теоретичного характеру, які формують загальні і фахові компетентностей, що глиблюються через вивчення вибору вибіркових компонентів, а практичні навички забезпечено через виробничу та асистентську практики. Програмні результати роботи над магістерською роботою спрямовані на забезпечення відповідності наукової підготовки магістра та передбачають уміння здобувачів аналізувати, порівнювати та класифікувати різні напрямки і школи в лінгвістиці, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в лінгвістиці та теорії комунікації тощо. Атестація здобувачів здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. Результати навчання передбачають уміння управляти робочими або навчальними процесами; навички нести відповідальність за внесок до професійних знань і практики, оцінювати результати діяльності команд; здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії. ЕГ стверджує, що програмні результати навчання визначають нормативний зміст підготовки –17 результатів навчання, які корелюють із загальними (12) та фаховими (9) компетентностями і дають змогу визначити зміст вимог до здобувача вищої освіти. Загалом ЕГ відзначає, що при розробці компетентностей були враховані трудові функції за певним видом професійної діяльності; перелік предметів та засоби праці, безпечно використання обладнання; матеріали та інструменти праці, що будуть застосовуватися здобувачем у своїй професійній діяльності.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

1. Освітня програма «Прикладна лінгвістика» відповідає місії та стратегії Одеського національного університету імені І.І. Мечникова й має чітко виражений регіональний фокус. Серед одеських ЗВО це єдина ОП за цією предметною галуззю. 2. Формування цілей ОП і програмних результатів навчання відбувається через залучення стейкхолдерів, урахування кращих практик українських і закордонних ЗВО, а також орієнтування на актуальні тенденції розвитку регіонального ринку праці. 3. Співпраця зі стейкхолдерами має продуктивний характер і не є формальною процедурою. Роботодавці активно залучені до перегляду й удосконалення ОП через тісну співпрацю з гарантом. 4. Програмні результати навчання забезпечують виконання стандарту спеціальності 035 «Філологія».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

ЕГ рекомендує оприлюднювати на офіційному сайті ОНУ не лише результати опитувань здобувачів або інших стейкхолдерів щодо ОП, а й аркуш змін із порівняльною таблицею внесених до ОП пропозицій щодо її вдосконалення за наслідками внутрішнього й зовнішнього моніторингу якості навчання і викладання.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП «Прикладна лінгвістика» загалом відповідає підкритеріям 1.1, 1.2, 1.3, 1.4. Слабкість сторін визначена тільки через формат рекомендації і не впливає на загальну якість освітньої програми.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг освітньої програми – 90 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для другого (магістерського) рівня вищої освіти та Стандарту щодо обсягу освітньо-професійної програми магістра філології. Обсяг освітніх компонентів, спрямованих на формування компетентностей, визначених Стандартом вищої освіти, становить 66 кредитів ЄКТС (73,4% від обсягу ОП), що відповідає вимогам Стандарту. Обсяг освітніх компонентів, відведених на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти, становить 24 кредити ЄКТС (26,6 % від обсягу ОП).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП має чітку структуру. Включені до ОП (<https://goo.su/7OSJ>) освітні компоненти становлять логічну взаємопов'язану систему. Освітні компоненти (цикл дисциплін, що формують загальнонаукові та універсальні компетентності та дисциплін, що формують фахові компетентності (обов'язкові) та цикл вибіркового дисциплін (вибіркові)) дають змогу досягти поставленої мети й програмних результатів навчання, які корелюють із наявним переліком навчальних дисциплін. Програмні результати навчання підпорядковані ідеї прикладної лінгвістики, що становить “фокус” освітньої програми. Освітня програма корелює з Листом Нацагентства з приводу гуманітарної складової та мовного законодавства (<https://goo.su/7LUU>). ЕГ зауважує, що у ЗВО систематизовано блок положень щодо реалізації освітніх компонентів: Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін в Одеському національному університеті імені І.І.Мечникова від 2020 р. (<https://goo.su/7LLP>); Політика забезпечення якості вищої освіти Одеського національного університету імені І. І. Мечникова від 2020 р. (<https://goo.su/7NyW>); Положення про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова (оновлена редакція 2020) (<https://goo.su/7ln8>) та Статуту університету від 2016 р. (<https://goo.su/7Nyx>). Для здобувачів є вільний доступ до переліку вибіркового дисциплін (<https://goo.su/7mve>). Навчальні плани різних років, що наявні на сайті університету цілком корелюють з ОНП (<https://drive.google.com/drive/folders/1pJc5vYxa57VGa1CT6TdUo2YqW6PsdJSQ>). Мотивованою постає наявність освітніх компонентів, що сукупно охоплюють формування методологічного та поняттєвого апарату (Методологія наукових досліджень та академісьмо”, “Філософія мови та методологія лінгвістики”, а також широку палітру напрямів (“Комп’ютерна лінгвістика”, “Юрислінгвістика та лінгвоекспертиза”, “Лінгвістичне моделювання та

корпусна лінгвістика” та ін.) Обсяг обов’язкових освітніх компонентів робить логічним досягнення програмних результатів навчання, що відбито в наявних матрицях відповідності програмних компетентностей навчальним компонентам та матриці забезпечення програмних результатів навчання. Кожний програмний результат навчання належним чином охоплений змістом ОП.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП відповідає визначеній у стандарті вищої освіти предметній області. Багатоаспектність фокусів ОП зумовлена зокрема й регіональним контекстом, тенденціями ринку праці та запитом потенційних роботодавців. Водночас в описі ОП це відображено послідовно та системно. Загалом зміст освітніх компонентів відповідає предметній сфері спеціальності 035 «Філологія» і забезпечує вивчення прикладної лінгвістики в теоретичному, практичному, науково-дослідницькому аспектах, опанування лінгвістичних ідей, міжкультурної й масової комунікацій в усній та письмовій формах. Освітня програма забезпечує досягнення відповідних програмних результатів навчання та формування комплексу компетентностей, які майбутні фахівці матимуть змогу застосувати в галузі прикладної лінгвістики. ОП містить гуманітарний складник (лінгвокультурологія, а також ОК для академічних та професійних цілей “Інтелектуальна власність”, “Охорона праці в галузі та цивільного захисту”).

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії регламентовано Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін в Одеському національному університеті імені І.І.Мечникова від 2020 р. (<https://goo.su/7LLP>) права на вільний вибір навчальних дисциплін (<https://goo.su/7mve>). Обсяг вибірових компонентів в ОП становить 24 кредити ЄКТС (26,6%), що відповідає Закону України «Про вищу освіту». Дисципліни, подані для вибору (<https://goo.su/7mve>), поглиблюють загальні та фахові компетентності здобувачів. Під час зустрічі з експертною групою здобувачі підтвердили, що вони ознайомлені з процедурами вибору дисциплін і змістом вибірових компонентів. Студенти зазначили, що інформацію про вибірові дисципліни вони отримують від гаранта, НПП та через сайт, де докладно ознайомлюються з їх змістовим наповненням. За освітньою програмою передбачено додаткову предметну спеціалізацію (Інформатика), додаткову предметну спеціалізацію (Українська мова та література), додаткову предметну спеціалізацію (Переклад), що підтверджує можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії. Під час зустрічей здобувачі підтвердили, що упродовж перших 15 днів кожного семестру роблять вибір після презентації змісту дисциплін викладачами. Вибір фіксується заявами здобувачів. Цей алгоритм вибору був підтверджений під час зустрічі зі студентами. Вибіркові дисципліни вносять до індивідуального плану роботи здобувачів.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практичну підготовку здобувачів вищої освіти регламентує Положення про порядок проведення практики здобувачів вищої освіти Одеського національного університету імені І.І. Мечникова від 2020 р. (<https://goo.su/7Lm1>); Положення про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова (оновлена редакція 2020) (<https://goo.su/7ln8>). Програми практик були доступні для експертів (<https://goo.su/7mVH>). ЕГ переконалася, що здобувачі в першому семестрі обирають один з двох варіантів проходження виробничої практики – когнітивно-аналітичну або лінгвоекспертну, кожна з яких проходить за затвердженою програмою (<https://goo.su/85uL> - Когнітивно-аналітична, (<https://goo.su/85uM>) - Лінгвоекспертна). Зустрічі зі стейкхолдерами підтвердили, що когнітивно-аналітична практика проходила в туристичних і рекламних агенціях (очно), у добір та опрацюванні матеріалу (журнал «Всесвіт») у ГРАКу (дистанційно в 2020 році). Це на зустрічі з роботодавцями підтвердили: керівниця комерційного відділу рекламного агентства “DROM” Тетяна Пономаренко; начальник відділу психологічних та інших досліджень Одеського наукового дослідного інституту судових експертиз Маргарита Журавльова. Здобувачі, які працюють за спеціальністю, мають можливість пройти виробничу практику за місцем основної роботи: у такому разі ОНУ укладає разову угоду для проходження виробничої практики відповідним студентом. Лінгвоекспертну практику здобувачі проходять в Одеському науково-дослідному інституті судових експертиз (відновлено співпрацю з 2021 року). У 2 семестрі проходить асистентська практика, що передбачає підготовку і проведення практичних занять з навчальних дисциплін, які викладає науковий керівник здобувачів. Здобувачі готують матеріали для проведення практичних занять і проводять залікові практичні. Керівниками асистентської практики є наукові керівники магістерських робіт здобувачів. Практики тривають по 2 тижні, що засвідчено звітами та підтверджено представниками баз практик. За навчальними планами передбачено практики (<https://drive.google.com/drive/folders/1pJc5vYxa57VGa1CT6TdUo2YqW6PsdJSQ>), зокрема в плані 2021-2022 року планована асистентська практика складає 6 кредитів.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналізована ОП спрямована на забезпечення формування й закріплення у здобувачів вищої освіти soft skills упродовж усього періоду навчання. У межах ОП набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок відбувається через обов'язкові освітні компоненти: «Іміджологія та основи публічної риторики», «Діловий етикет та бізнесові комунікації», «Комунікативна лінгвістика». Поглиблюють соціальні навички й вибіркові дисципліни: «Наукове мовлення та основи професійної комунікації», «Наукова комунікація іноземною мовою» тощо. ЕГ пересвідчилася, що набуттю soft skills сприяють різноманітні заходи, що організують в університеті, спортивні та творчі змагання між факультетами; тематичні ярмарки, профорієнтаційні фестивалі та дні відкритих дверей. А кафедра прикладної лінгвістики організує Дебатний клуб, теми зустрічей актуальні для сучасної молоді: “Що нас ображає?” (2018), “Цивільний шлюб”, “Вікно Овертона” (2019) (<https://goo.su/7QfQ>), “Чи потрібна вища освіта, або Стів Джобс проти Ілона Маска” (2020) (<https://goo.su/7qFT>). Експерти переконалися, що ця інформація викладена в документі (<https://goo.su/7pWK>), що базується на хроніках з телеграм-каналу філологічного факультету (<https://goo.su/7Os7>) та інстаграм-каналу (<https://goo.su/7OS7>). Про реальність цих заходів під час зустрічі підтвердили здобувачі.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

На час проведення акредитації ОП «Прикладна лінгвістика» не затверджено професійний стандарт. З огляду на відсутність в Україні затвердженого професійного стандарту під час розробки ОП при визначенні необхідних компетенцій керувалися Наказом МОН від 22.01.2018 р., №74; Положеннями Національної рамки кваліфікацій (НРК) України (Постанова КМУ №1341 від 23.11.2011 р.) у 2017 році та Національної рамки кваліфікацій (постанова КМУ від 25 червня 2020 р. № 519) у 2020 році.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова (оновлена редакція 2020) (<https://goo.su/7ln8>). Обсяг навчального навантаження студента встановлюється в академічних кредитах та в годинах. Навчальний день – складова частина навчального часу здобувача тривалістю не більше 9 академічних годин (за умови 5-ти денного робочого тижня). Навчальний тиждень складає 45 годин – 1,5 кредити. Тижневе навантаження аудиторних занять для магістранта – 16-20 годин. Магістранти мають два дні самостійної роботи на тиждень. Самостійна робота здобувача є невід'ємною складовою освітнього процесу. ЕГ переконалися, що всі види самостійної роботи наявні в робочих програмах навчальних дисциплін. Навчальний час для самостійної роботи становить 2/3 від загального обсягу навчального часу, відведеного для вивчення конкретної дисципліни. Під час зустрічі з експертною групою здобувачі вищої освіти підтвердили реалістичний обсяг самостійної роботи й адекватність вимог щодо її виконання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Дуальна форма освіти ОП не передбачена. Гарант ОП запевнив, що на перспективу буде використано досвід інших закладів вищої освіти та буде апробовано такий спосіб навчання щодо здобувачів, які навчаються за індивідуальним графіком.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Обсяг і зміст ОП відповідає вимогам законодавства і предметній сфері. Структура ОП забезпечує необхідний обсяг освітніх компонентів, спрямованих на формування компетентностей, визначених Стандартом вищої освіти, а також обсяг дисциплін за вибором здобувачів вищої освіти. Усі компоненти логічно пов'язані. У визначенні співвідношення фактичного навантаження та обсягу окремих освітніх компонентів загалом ураховано інтереси здобувачів. ОП передбачає практичну підготовку студентів, спрямовану на регіональний ринок праці, ефективне формування “м'яких навичок” і реальний обсяг самостійної роботи.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Оскільки на ОП є здобувачі, які навчаються за індивідуальним графіком, ЕГ рекомендує розглянути доцільність запровадження дуальної освіти.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Зважаючи на те, що ОП відповідає законодавчим вимогам, здобувачі вищої освіти мають змогу формувати власну освітню траєкторію, здобувати “м'які навички”, практичні компетентності, а університет постійно удосконалює освітню програму, експертна група оцінює критерій 2 як такий, що має рівень відповідності В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за освітньою програмою «Прикладна лінгвістика» регульовано Правилами прийому до Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова в 2021 році (<https://goo.su/7lmp>), розміщеними на офіційному вебсайті закладу. Щороку членами екзаменаційної комісії, склад якої встановлюється внутрішнім наказом по університету, формуються або переглядаються програми вступних випробувань та затверджуються Ректором (<https://goo.su/85UN>). ЕГ переконалася, що правила прийому на навчання за ОП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. У ЗВО функціонує Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (2020 р.) (<https://goo.su/7lmy>), а також Положення про апеляційну комісію ОНУ імені І.І.Мечникова (2019) (<https://goo.su/7Ln1>).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

ЕГ переконалася в особливостях вступу для вступників-іноземців, зокрема визнання документів про освіту іноземних громадян (<https://goo.su/7Lmv>), де описана процедура визнання документів про освіту та покроково подано проходження процедури. У доступі є запрошення на навчання (<https://goo.su/7LMV>), онлайн-заявка (<https://goo.su/7lmw>), правила вступу для іноземців (<https://goo.su/7Mw1>); правила вступу для магістрів-іноземців (<https://goo.su/7MvV>); ЗВО має підготовче відділення для іноземців (<https://goo.su/7mvz>).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО функціонує Положення про порядок визнання (перезарахування) результатів навчання учасників програм академічної мобільності в ОНУ імені І.І. Мечникова (<https://goo.su/7lNm>), де чітко прописане визнання результатів навчання в інших ЗВО. Навіть наголошено, що у випадку виникнення суперечливих питань, створюється спеціальна комісія. Якщо особа вступає на навчання на підставі іноземних документів про освіту, університет готує відповідні подання до Інформаційно-іміджевого центру МОН України для проведення процедури нострифікації. Ця норма закріплена в Правилах прийому до Одеського національного університету імені І.І. Мечникова у 2021 році. (<https://goo.su/7lmp>). Практики застосування вказаних правил на ОП не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ пересвідчилася, що визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється Положенням «Про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти

Одеського національного університету імені І.І.Мечникова» (<https://goo.su/7MXo>). У Положенні регламентується забезпечення права здобувачів вищої освіти на визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, та порядок і процедури визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Для визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, здобувач вищої освіти звертається із заявою до декана факультету, на якому він навчається, створюється комісія і проводиться атестація. За підсумками оцінювання предметна комісія формує протокол із висновком про зарахування чи не зарахування відповідної дисципліни. У разі позитивного висновку, здобувач звільняється від вивчення перезарахованої дисципліни в наступному семестрі. НПП підтвердили, що на ОП вже запроваджено елементи неформальної освіти, зокрема з таких курсів "Методологія наукових досліджень і академічне письмо", "Діловий етикет і бізнес комунікації", "Філософія мови", "Перекладацький практикум", "Основи копірайтингу і SEO-оптимізації", "Актуальні проблеми лінгвістики". Здобувачі на зустрічі підтвердили, що їм за на вибір пропонувано безкоштовні онлайн-курси, які вони можуть пройти в попередньому або поточному семестрі і отримати додатково бали до результатів підсумкового контролю. Прикладів визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Експертна група встановила, що правила прийому на навчання за ОП «Прикладна лінгвістика» є чіткими й зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному сайті ЗВО. Розміщені на сайті матеріали дають вичерпну інформацію про доступ до освітньої програми всіх зацікавлених сторін, зокрема й іноземних громадян. Документально врегульовані процедури визнання результатів навчання, здобутих в інших ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

ЕГ рекомендує активізувати на практиці процедури визнання результатів навчання, здобутих в інших ЗВО, а також у неформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Зважаючи на те, що в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова чітко задокументовані й оприлюднені на офіційному вебсайті правила прийому на навчання на ОП «Прикладна лінгвістика» та процедура визнання результатів навчання, здобутих в інших ЗВО та неформальній освіті, експертна група оцінює Критерій 3 як такий, що відповідає рівневі В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Навчання і викладання за ОП спирається на «Положення про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова (оновлена редакція, 2020 р.)» (<https://goo.su/7MWm>) та нормативні документи про освітній процес в умовах карантину (<https://goo.su/7NZ2>), які регламентують цю діяльність. Докладну інформацію про методи навчання, уміщено в робочих програмах навчальних дисциплін та звіті самооаналізу (Табл. 3). Під час онлайн-зустрічі НПП засвідчили, що ЗВО дотримується принципів академічної свободи і вони можуть обирати з-поміж методів ті, котрі вважають найдоцільнішими з огляду на специфіку освітньої компоненти, тему, мету заняття, а також на індивідуальні особливості й потреби здобувачів (наприклад, постановку й обговорення проблемних питань, виконання самостійних завдань, експериментальні дослідження, дебати, методики конденсації текстів тощо). Форми та методи навчання й викладання сприяють досягненню заявлених в ОП цілей та ПРН. Політика ЗВО скерована на створення сприятливих умов для реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів шляхом забезпечення можливості вибору освітніх компонент (навчальних дисциплін вільного вибору), типу практики (здобувач за власним бажанням може обрати когнітивно-аналітичну або лінгвоекспертну практику), бази для проходження практик, тематики та керівника курсових і кваліфікаційних робіт. ЕГ

переконалася в цьому під час зустрічі з магістрантами. У звіті самоаналізу йдеться про те, що, згідно з опитуванням, здобувачі задоволені методами навчання й викладання. Про це також свідчать дані, оприлюднені на сайті ЗВО (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/center-yakosti/Analit_zvitt_Lingvistika_2021.pdf).

Інтерв'ювання здобувачів підтвердило наявність регулярних опитувань щодо якості викладання, можливостей покращення ОП, що дозволяє ЗВО отримувати об'єктивну інформацію і за потреби вносити відповідні корективи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Експертна група встановила, що вся необхідна інформація щодо цілей, змісту, ПРН, порядку та критеріїв оцінювання окремих освітніх компонент доступна і зрозуміла для всіх учасників освітнього процесу. Під час інтерв'ювання здобувачів та НПП було з'ясовано, що відомості про цілі, зміст ОП, очікувані результати навчання, критерії оцінювання та порядок атестації доводяться здобувачам освіти на перших заняттях з кожної навчальної дисципліни. Також підтверджено, що в умовах дистанційного навчання доступ до всієї необхідної інформації було забезпечено й на відповідних ресурсах (сайт університету, Google Classroom). Критерії оцінювання відображені в РПНД (<https://goo.su/85uQ>). Під час зустрічей із фокус-групами було з'ясовано, що користувачі корпоративної пошти @onu.edu.ua отримують доступ до цілого спектру безкоштовних послуг, наприклад, доступ до баз даних Scopus, Web of Science тощо. Проте здобувачі повною мірою не використовують ці можливості, адже, знаючи про їх наявність, жоден з них не зареєструвався і не скористався перевагами корпоративної адреси.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Під час акредитаційної експертизи ЕГ пересвідчилася в тому, що в межах ОП послідовно дотримуються принципу поєднання навчання і досліджень, який реалізується завдяки методам постановки й обговорення проблемних питань, дискусії, виконання самостійних завдань, опрацюванню наукової літератури, різноаспектному лінгвістичному аналізу різножанрових дискурсів і текстів, експериментальним дослідженням тощо. Інформація про це міститься в РПНД, табл. 3 звіту самоаналізу, а також була підтверджена на онлайн-зустрічах. Реалізація цього принципу відбувається під час вивчення ОК «Методологія наукових досліджень» та інших, які забезпечують реалізацію ПРН 17 – «планувати, організувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в галузі прикладної лінгвістики»; під час проходження практик (наприклад, когнітивно-аналітичної, котра, як зазначено в програмі цієї практики, скерована «навчити студентів проводити новітнє лінгвістичне дослідження» (<https://goo.su/7mVH>); участі в роботі наукового товариства студентів, аспірантів і молодих учених ОНУ імені І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/uk/science/stud-science>). Про позитивні результати дослідницької діяльності здобувачів свідчать їхні перемоги в олімпіадах та конкурсах студентських наукових робіт (у 2020 р. здобувач ОП Г. Кучма посів третє місце на Всеукраїнській олімпіаді з прикладної лінгвістики; у 2017 р. Т. Чунакова посіла друге місце у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт зі спеціальності «Українська мова, література (у т. ч. методики їх викладання)» <http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/philolog/kafedry-ta-insh-istrukturni-pidrozdily/ling>). Як зазначено у звіті самоаналізу й неодноразово підтверджено під час зустрічей, магістранти щороку безкоштовно друкують свої наукові статті у факультетському збірнику «Філологічні студії» (<http://lib.onu.edu.ua/filologicheskie-studii/>). Представити свої дослідження в галузі прикладної лінгвістики здобувачі-філологи мали змогу в межах I-го Міжнародного конгресу із прикладної лінгвістики на Півдні України: здобутки та перспективи, який відбувся 22-23 вересня в ОНУ імені І. І. Мечникова (<https://goo.su/7Qez>) та під час щорічної участі в різноманітних наукових конференціях. Крім того, індивідуальним дослідницьким проектом кожного здобувача є його кваліфікаційна робота, котра з-поміж інших завдань також засвідчує рівень сформованості дослідницької складової в магістра філології.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Ознайомившись зі звітом самоаналізу, матеріалами сайту ОНУ імені І.І. Мечникова та під час онлайн-зустрічей, ЕГ дійшла висновку, що НПП, задіяні на ОП, активно провадять наукову та навчально-методичну роботу, регулярно проходять стажування, беруть участь і самі є організаторами фахових конференцій, конгресів, що сприяє залученню сучасних наукових досягнень у практику викладання (Звіт самоаналізу. Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів). Одним із таких нововведень стало включення до ОК1, ОК 2, ОК 9, ОК 20, ОК 21 елементів неформальної освіти (онлайн-курси з платформ Prometheus, Coursera, EdEra та ін.). Під час зустрічі НПП відзначали про щорічне оновлення переліків літератури в усіх РПНД. Важливо, що джерелом такого оновлення, крім іншого, є науково-методична література, авторами якої є вони самі (наприклад, до ОК 9 «Методологія наукових досліджень і академічне письмо» – практикум «Текстові процесори і лінгвістичний аналіз тексту» О.Ю. Бойко, до ОК 19 «Комунікативна лінгвістика» – методичні рекомендації проф. Т.Ю. Ковалевської, до ОК 17 «Рекламна лінгвусугестологія» – методичні рекомендації проф. Н.В. Кутузи). Ініціаторами оновлення змісту ОК є також здобувачі вищої освіти, які висловлюють свої побажання під час регулярних опитувань (<https://goo.su/7GPr>) та розширених засідань кафедри прикладної лінгвістики, на котрих усі зацікавлені сторони мають змогу висловити

пропозиції щодо перегляду та оновлення ОП (Протокол №10 від 8.09.2021 року; Протокол №3 від 15.10.2020 року <https://drive.google.com/drive/folders/19TJHyft146pfgSy-C9lA37Pl4R8etRgr>). Наприклад, на пропозицію здобувачів було запроваджено курси «Лінгвокультурологія» та «Корпусна лінгвістика та лінгвістичне моделювання». У звіті самоаналізу йшлося, що за рекомендацією випускників та здобувачів ОП було повністю оновлено РПНД «Основи копірайтингу та SEO-оптимізації». Цей факт було підтверджено й під час зустрічей зі здобувачами та випускниками. Водночас на зустрічі зі здобувачами звучала інформація, що іноді трапляються випадки, коли різні освітні компоненти змістовно дублюють одна одну, що свідчить про потребу вдосконалення внутрішнього моніторингу змісту ОК. Оновлення відбувається з ініціативи зовнішніх стейкхолдерів, наприклад, за пропозицією завідувачки кафедри прикладної лінгвістики НУ «Одеська юридична академія» проф. М.В. Мамич переглянуто й оновлено зміст ОК «Методологія наукових досліджень та академічне письмо», чим забезпечили долучення до ОП блоку, присвяченого академічній добротності (Протокол № 9 від 17 квітня 2021 року). У звіті самооцінювання йдеться, що завдяки укладанню ОНУ Договору з Одеським науково-дослідним інститутом судових експертиз у межах ОК 7 “Виробнича практика” в здобувачів з’явилася можливість обрати новий тип практики – лінгвоекспертну. Поява останньої зумовила оновлення й доповнення пропедевтичної ОК 11 “Юрислінгвістика та лінгвоекспертологія”. У 2021 році всі РПНД було оновлено у зв’язку зі змінами навантаження та кредитного розподілу.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов’язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інформація щодо політики співпраці ОНУ з міжнародною академічною спільнотою міститься в «Стратегічних пріоритетах розвитку Одеського національного університету імені І.І. Мечникова на 2020–2025 роки» (Напрямок 3. Інтернаціоналізація діяльності (<https://goo.su/7KUY>)), у вкладці «Управління міжнародного співробітництва» на сайті ЗВО (<http://onu.edu.ua/uk/department>). Як уже йшлося в підкритерії 4.2, через корпоративну поштову скриньку @onu.edu.ua ЗВО безкоштовно надає своїм співробітникам та здобувачам доступ до широкого кола можливостей, наприклад, скористатися базами даних Scopus, Web of Science. Крім того, ОНУ укладає угоди про співпрацю із зарубіжними освітніми закладами. НПП мають публікації в зарубіжних виданнях, беруть участь у роботі міжнародних конференцій, проходять закордонні стажування (наприклад, у 2018 р. доцент кафедри прикладної лінгвістики О.С. Билінська пройшла стажування на тему “Інноваційний навчальний заклад 21 століття – європейський досвід в рамках LLP моделі Європейської комісії” в Університеті Суспільних наук (UNS), м. Лодзь (Польща) (<http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/philolog/mizhнародne-spirobotnytstvo>). Як зазначено у звіті самоаналізу, кафедра прикладної лінгвістики налагодила партнерську співпрацю із закордонними ЗВО (Університетом у Білостоці (Білосток, Польща), Університетом Св.Климентя Охридського (Софія, Болгарія). Раніше здобувачі проходили виробничу когнітивно-аналітичну практику в Софійському університеті. Через пандемію COVID-19 практика міжнародної академічної мобільності серед здобувачів ОП упродовж двох останніх років не реалізована.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Освітній процес за ОП організований з дотриманням вимог студентоцентрованого навчання та принципів академічної свободи. ЗВО забезпечує належний рівень доступу до всієї необхідної інформації щодо ОП та її компонентів, створює умови для поєднання навчання й досліджень. Позитивними практиками є поєднання освітньої, наукової та практичної складових діяльності під час реалізації ОП; рівень академічної свободи здобувачів; атмосфера співпраці НПП та здобувачів, що дозволяє ефективно формувати індивідуальну освітню траєкторію.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

ЕГ рекомендує посилити систему внутрішнього моніторингу щодо оновлення змісту НМКД ОК, щоб уникнути невиправданого дублювання змісту різних ОК; сприяти відновленню співпраці із зарубіжними ЗВО та налагодженню академічної мобільності здобувачів з урахуванням умов пандемії.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Навчання і викладання за ОП спирається на принципи академічної свободи, студентоцентризму, поєднання навчання й досліджень і загалом відповідає критерію, а зазначені недоліки не є суттєвими і не перешкоджають досягненню заявлених цілей.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова (оновлена редакція, 2020 р.) (<https://goo.su/7MWm>), Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (2020 р.) (<https://goo.su/7Mxl>) з-поміж видів контролю, які використовуються в освітньому процесі ЗВО виокремлено такі: вхідний, поточний, періодичний, підсумковий, атестація та ін. У межах ОП підсумковий контроль здійснюється з усіх навчальних дисциплін, передбачених навчальним планом. Формами підсумкового контролю є залік та іспит. Підсумкова оцінка визначається з обов'язковим урахуванням оцінок поточного і/або періодичного контролю результатів навчання впродовж семестру та оцінки результатів навчання, отриманих під час контрольних заходів підсумкового контролю. Також враховуються результати (за умови наявності), отримані з використанням елементів неформальної освіти. Уся інформація щодо критеріїв оцінювання міститься в РПНД, які є у вільному доступі (<https://goo.su/85uQ>), до того ж її озвучує кожен викладач на першому занятті з ОК. Під час інтерв'ювання здобувачі підтвердили це твердження, а також зрозумілість, доступність та чіткість формулювання інформації щодо форм контрольних заходів та критеріїв їх оцінювання. В ОНУ проводять опитування здобувачів вищої освіти щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання їхніх навчальних досягнень. Аналіз результатів опитування студентів оприлюднений на сайті ЗВО, серед аспектів, що потребують удосконалення, там зазначено слабку поінформованість здобувачів вищої освіти щодо порядку оскарження результатів заліків, іспитів, порядку перескладання заліків, іспитів (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/center-yakosti/Analit_zvitt_Lingvistika_2021.pdf). Ці відомості доводять до відома декана факультету, гаранта ОП, обговорюють на засіданнях вченої ради факультету, проектної групи.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Формами атестації за ОП 2017 р. були іспити з мови та літератури та захист магістерської роботи. Удосконалена ОП 2020 р. та проєкт ОП 2021 р. передбачають атестацію у формі публічного захисту магістерської (кваліфікаційної) роботи, що відповідає вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» для другого (магістерського) рівня. Графік роботи та процедура створення екзаменаційної комісії регламентуються Положенням про порядок створення та організації роботи Екзаменаційної комісії в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова від 2017 р. (<https://goo.su/7Mxp>). Зауважимо, що відповідно до вимог чинного законодавства (пункт 11 частини першої статті 1 ЗУ Про освіту) документом, що визначає послідовність, форму і темп засвоєння здобувачем освіти освітніх компонентів освітньої програми з метою реалізації його індивідуальної освітньої траєкторії та розробляється закладом освіти у взаємодії із здобувачем освіти за наявності необхідних для цього ресурсів, є індивідуальний навчальний план. Однак у згаданому вище Положенні ЗВО кілька разів йдеться ще про залікові книжки (с. 7, 8), хоча одного разу поряд згадується й індивідуальний навчальний план: «залікові книжки студентів (індивідуальні навчальні плани студентів)» (с. 9). Водночас у Положенні про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова (оновлена редакція, 2020 р.) (<https://goo.su/7MWm>) використано термін «індивідуальний навчальний план», який відповідає вимогам чинного законодавства. Під час опису процедури захисту необхідно звернути увагу на її публічність, про що треба зазначити не лише в ОП, а й у Положенні про порядок створення та організації роботи Екзаменаційної комісії в ОНУ імені І.І. Мечникова. Попри вказаний недолік, у п. 1.8 цього Положення зазначено, що: «Форма проведення атестації визначається стандартом вищої освіти та освітньою програмою відповідної спеціальності».

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура проведення контрольних заходів у ЗВО регулюється низкою нормативних документів: Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ імені І.І. Мечникова (оновлена редакція, 2020 р.) (<https://goo.su/7MWm>), Положенням про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти ОНУ імені І.І. Мечникова (2020 р.) (<https://goo.su/7Mxl>), Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ОНУ імені І.І. Мечникова (<https://goo.su/7MXo>) та ін. Під час

спілкування з НПП та здобувачами ЕГ переконалася в тому, що усі учасники освітнього процесу ознайомлені з формами контрольних заходів та критеріями оцінювання. Інформація про них, як і про всі названі вище нормативні документи щодо проведення контрольних заходів, розміщена для вільного перегляду на сайті університету. На зустрічі зі здобувачами ЕГ повідомили, що дистанційне навчання організовано добре, реалізується переважно за допомогою платформи Google Meet та частково платформи Zoom. Попри наявність обмежень адміністрацією ЗВО організовано загальноуніверситетський день консультацій, коли кожен охочий, дотримуючись протиепідемічних заходів, може отримати необхідну йому консультацію наживо. Відповідно до Положення про політику забезпечення якості вищої освіти ОНУ (2020) (<https://goo.su/7NyW>) у ЗВО використовують процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. В ОНУ запроваджено практику перевірки студентських робіт кількома (зазвичай двома) екзаменаторами, що сприяє об'єктивності оцінювання й запобігає виникненню конфлікту інтересів. Цьому значною мірою сприяє також шифрування студентських підсумкових робіт, яке поки не є поширеним в університеті. У нормативних документах ЗВО (пп.4.1–4.17 «Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти ОНУ» (<https://goo.su/7Mxl>)) прописано чіткі й дієві процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначено порядок оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження. У разі виникнення конфлікту інтересів здобувачі вищої освіти мають можливість оскаржити результати контрольних заходів. Під час зустрічі з ЕГ магістранти продемонстрували обізнаність із цією процедурою, однак зауважили, що досвіду такого оскарження на ОП не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ЗВО розроблено низку документів, які регламентують дотримання стандартів та процедур академічної доброчесності, наприклад, «Кодекс академічної доброчесності учасників освітнього процесу ОНУ» (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/acad-dobrochesnost.pdf>), «Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців ОНУ» (<http://lib.onu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/polozhennya-antiplagiat-22-02-2018.pdf>). Їх розміщено у вкладках Науково-методична рада (<https://goo.su/57tP>) та Бібліотека ОНУ (<https://goo.su/57Tq>). У Науковій бібліотеці ОНУ усі учасники освітнього процесу мають змогу перевірити свої роботи (курсіві, кваліфікаційні тощо) на унікальність із використанням системи Unicheck як на платній, так і на безоплатній основі відповідно до умов нормативних документів. У звіті самоаналізу зазначено, що ЗВО загалом і в межах ОП регулярно долучаються до різноманітних заходів із популяризації академічної доброчесності, зокрема через участь у проєкті «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (<https://goo.su/7ORs>), лекції відповідної тематики (О.Ю. Бойко «Академічне письмо в системі академічної доброчесності: поняття, структура, інструменти» (під егідою Еразмус плюс, напрям Жан Моне) (<https://goo.su/7OrT>)). Під час вивчення ОК «Методологія наукових досліджень і наукове письмо» здобувачів ознайомлюють з принципами і технологічними рішеннями, які формують культуру академічної доброчесності та допомагають їй дотримуватися. На зустрічі здобувачі підтвердили цю інформацію й повідомили ЕГ, що викладачі регулярно нагадують про важливість дотримання академічної доброчесності, тому вони свідомі тих наслідків, які тягне за собою порушення академічної доброчесності, а саме: зниження результатів оцінювання, повторне проходження оцінювання/ОК, позбавлення академічної стипендії, відрахування з Університету тощо. Представники органів студентського самоврядування розповіли ЕГ, що здобувачі ОП активно долучаються до заходів із популяризації академічної доброчесності. Порушень академічної доброчесності серед здобувачів цієї ОП не було зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильними сторонами цієї ОП є належне інформування здобувачів вищої освіти щодо форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання; практика перевірки підсумкових студентських робіт кількома (зазвичай двома) екзаменаторами; наявність нормативних документів щодо вирішення конфлікту інтересів та порядку оскарження результатів контрольних заходів; обізнаність учасників освітнього процесу з принципами академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Для вдосконалення процедури проведення контрольних заходів ЕГ рекомендує розглянути можливість використання практики шифрування екзаменаційних робіт. Рекомендуємо оновити Положення про порядок створення та організації роботи Екзаменаційної комісії в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова від 2017 р.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Контрольні заходи оцінювання здобувачів та дотримання принципів академічної доброчесності загалом відповідають визначеному критерію, а наявні недоліки можна легко усунути в робочому порядку.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

На підставі аналізу звіту самооцінювання, інтерв'ювання НПП, здобувачів, випускників та роботодавців ЕГ дійшла висновку, що до викладання в межах ОП залучено висококваліфікованих фахівців ЗВО. Здобувачі неодноразово акцентували увагу на високому професіоналізмі НПП ОП, зокрема гаранта – Кондратенко Н.В. Їхня академічна і професійна кваліфікація забезпечує досягнення цілей та ПРН. Аналіз табл. 2 засвідчив, що викладання на ОП забезпечують 11 викладачів, усі вони працюють за основним місцем роботи. 91% (10) викладачів мають науковий ступінь, з-поміж них сім (63,6 %) докторів наук. Це досвідчені НПП, які мають стаж науково-педагогічної роботи понад 10 років (82%, 9 осіб). Матеріали з профілів НПП підтвердили їхню публікаційну активність та переважно відповідність тематики публікацій ОК, які вони викладають. Проте не зазначено публікацій, які відповідають змістові дисциплін, у Гусейнкової К.М. щодо ОК 10 «Інтелектуальна власність», Билінської О.С. – ОК 4 «Лінгвокультурологія». Цю інформацію було підтверджено під час онлайн-зустрічі. Щодо політики добору викладачів гарант повідомила, що має вирішальне право голосу в питанні, кого брати на роботу. Цього року на кафедрі прикладної лінгвістики зарахували О.О. Бойко, яка достроково закінчила аспірантуру і захистила дисертацію. Також запросили проф. Є.В. Джиджору, який раніше працював на факультеті журналістики, оскільки його праці дотичні філологічним спеціальностям. Керівництво університету не втручається у формування кадрового складу ОП. Головними критеріями у відборі кадрів є суголосність підготовки й професійної діяльності викладачів освітнім компонентам, котрі вони викладатимуть. Наприклад, доц. Н.А. Якімова, яка забезпечує викладання ОК 5 «Комп'ютерна лінгвістика», є математиком за фахом, але бере участь у лінгвістичних конференціях, має лінгвістичні статті та підготувала навчальний посібник для прикладних лінгвістів. Вагомим чинником є також робота зі здобувачами: підготовка учасників і переможців конкурсів та олімпіад, студентських наукових статей.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Механізм конкурсного добору викладачів у ЗВО прописаний у Положенні про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників ОНУ та укладання з ними трудових договорів (контрактів) (<https://goo.su/70ou>). Зазначені в документі процедури, як і сам процес відбору, побудовані на принципах відкритості, гласності, законності, є прозорими та не містять дискримінаційних обмежень і вимог (за віком, статтю та ін.). Обрання на посаду НПП спирається на професіоналізм кандидата та його спроможність забезпечити належний рівень викладання для досягнення ПРН, передбачених ОП. Необхідність добору викладачів відбувається з урахуванням потреб ОП та узгоджується з гарантом. Під час онлайн-зустрічей з адміністрацією та викладачами ЗВО ЕГ пересвідчилася в тому, що надана інформація відповідає дійсності.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Під час організації та реалізації освітнього процесу за ОП гарант та ЗВО докладають зусиль для максимальної співпраці із зовнішніми стейкхолдерами. Роботодавців залучають до обговорень і рецензування структурних компонентів, моніторингу і перегляду ОП, запрошують до участі в круглих столах, конференціях, заохочують до працевлаштування випускників ОП в установах і організаціях, які представляють роботодавці. Під час онлайн-зустрічі запрошені представники роботодавців засвідчили наявність тісної співпраці між ними та ЗВО і високий рівень підготовки випускників. У звіті самоаналізу описано конкретні зміни, внесені в ОП за рекомендаціями роботодавців («М.О. Журавльової, Т.В. Терзян, Г.В. Ситар, М.В. Мамич») було змінено блоковий принцип вибору дисциплін на принцип каталогізації; посилено зв'язки між ОК і практичною підготовкою здобувачів (упровадження комплексного ОК «Юрислінгвістика і лінгвоекспертологія»), виокремлено ОК «Наукова комунікація іноземною мовою» з уточненням мови (англійської) тощо. Відомості про співпрацю ЗВО з роботодавцями в аспекті

працевлаштування випускників та наявності вакансій розміщено на офіційному сайті ОНУ (<http://depwork.onu.edu.ua/>). За словами учасниці онлайн-зустрічі, начальника відділу сприяння працевлаштуванню випускників і студентів О.І. Бойко, інформація, розміщена у вкладці є актуальною, тому ця сторінка має близько трьохсот переглядів щодня.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

В аспекті залучення роботодавців до освітнього процесу, гарант повідомила, що, оскільки взаємодія з фахівцями-практиками є надзвичайно важливою, а взяти на роботу людину без наукового ступеня складно, то в межах розгляданої ОП викладачі співпрацюють в тих організаціях та фірмах, де студенти проходять практику або в потенційних роботодавців (Одеський науково-дослідний інститут судових експертиз, рекламні агентства, курси англійської мови, школи тощо). Наприклад, Н.В. Кондратенко проводить лінгвістичні експертизи та здійснює консультування СБУ в Одеській області, є сертифікованим судовим експертом Одеського науково-дослідного інституту судових експертиз; К.М. Гусейнова – член ГО «Спілка юристів Одеської області» (Табл. 2 Зведена інформація про викладачів). Взаємодія з фахівцями в галузі відбувається також на рівні гостьових зустрічей роботодавців із магістрантами, участі роботодавців у різноманітних наукових заходах, наприклад, І Міжнародному конгресі “Прикладна лінгвістика на півдні України: здобутки і перспективи”, де здобувачі мали змогу поспілкуватися з керівником відділу психологічних досліджень ОНДІСЕ М.О. Журавльовою. Крім того, у межах ОП працюють НПП, які є знаними фахівцями в галузі прикладної лінгвістики: Є.В. Джиджора, Н.В. Кондратенко, Т.Ю. Ковалевська, Н.В. Кутуза, О.В. Яковлева, Г.С.Яроцька та ін.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Розвиток професійної траєкторії НПП ОНУ відбувається відповідно до особистого бачення кожного НПП та узгоджується з Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників (<https://goo.su/57za>). Перебуваючи на стажуванні, викладач отримує свою заробітну плату в повному обсязі. Під час зустрічі з адміністрацією ЗВО та зі звіту самоаналізу ЕГ отримала інформацію про те, що системи власного (внутрішнього) стажування й професійного розвитку в університеті наразі перебувають на етапі становлення і поки що обмежені поодинокими практиками, як діяльність Центру мовної підготовки та мовної сертифікації, де НПП можуть упродовж семестру проходити інтенсивну підготовку з мов ЄС та за результатами іспиту отримати сертифікат із підтвердженням рівня володіння відповідною мовою. Водночас університет має низку угод із закладами-партнерами, які дають широкі перспективи для підвищення фаховості викладачів, зокрема: Договір з Глухівським національним педагогічним університетом імені Олександра Довженка (<https://goo.su/7mx5>), Договір з Чернівецьким національним університетом імені Юрія Федьковича (<https://goo.su/7mxa>), Договір з Харківським національним університетом міського господарства імені О. М. Бекетова (<https://goo.su/7mXB>), Договір з Національним університетом Запорізька політехніка (<https://goo.su/7MX6>) та багатьма ін. Закордонне стажування пройшли: у 2018 р. – О.С. Билінська (м. Лодзь, Польща), у 2019 р. – Г.С. Яроцька (м. Краків, Польща) (Табл. 2 Зведена інформація про викладачів).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

ОНУ запровадив дієву систему стимулювання розвитку викладацької майстерності, елементами якої є фінансове й моральне заохочення відповідно до умов Колективного договору (<https://goo.su/7ooW>). Під час онлайн-зустрічі ректор університету проф. В.І. Труба повідомив, що заклад тісно співпрацює з міською й обласною радою, аби вони також всіляко долучалися до заохочення НПП. ЕГ повідомили, що у ЗВО виплачують одноразову премію гарантам за успішно акредитовану ОП, преміюють НПП за публікації в наукових виданнях, які індексуються в наукометричних базах Scopus або Web of Science, за вдало організовану вступну кампанію; передбачено соціальні виплати у зв'язку із захворюванням на COVID-19 тощо. На зустрічі з викладачами ЗВО інформацію про дієвість створених механізмів стимулювання розвитку викладацької майстерності було підтверджено. Учасник фокус-групи проф. Є.В. Джиджора зазначив, що його преміювали за достроковий захист докторської дисертації.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

НПП є кваліфікованими викладачами, які постійно самовдосконалюються й розвиваються в професійній сфері та забезпечують досягнення задекларованих програмою цілей та ПРН. Гарант ОП Н.В. Кондратенко, яка викладає ОК «Юрислінгвістика і лінгвоекспертологія», змогла поєднати викладання із практичною роботою за фахом, оскільки є консультантом СБУ в Одеській області та сертифікованим судовим експертом Одеського науково-дослідного інституту судових експертиз. Процедури конкурсного добору НПП прозорі й не містять дискримінаційних

положень. Роботодавців залучено до реалізації освітнього процесу в межах ОП. ЗВО послідовно дотримується стратегії заохочення викладачів до професійного розвитку.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

У поодиноких випадках у НПП не зазначено публікацій, які б відповідали змісту освітніх компонент, котрі вони викладають (Гусейнова К.М. – ОК «Інтелектуальна власність», Билінської О.С. – ОК «Лінгвокультурологія»). Рекомендуємо охопити публікаціями НПП зазначені ОК. Рекомендуємо розширювати практику лекційних занять від гостьових професорів та професіоналів-практиків. З огляду на потужний склад НПП рекомендуємо розглянути можливість створення власних дієвих програм стажування й підвищення кваліфікації.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Вказані факти свідчать, що людські ресурси ОП сприяють досягненню задекларованих цілей та ПРН і загалом відповідають вимогам шостого критерію. Рекомендації слугуватимуть ресурсом для якісного поліпшення ОП, сприятимуть її вдосконаленню і можуть бути реалізовані за короткий проміжок часу.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Філологічний факультет розташований у новому корпусі, реалізація освітнього процесу здійснюється на двох поверхах – шостому та сьомому. Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ переконалася, що аудиторії просторі та світлі, деякі з них з мультимедійним обладнанням, наявний комп'ютерний клас (12 шт.). Здобувачі забезпечені навчально-методичними матеріалами, підручниками та посібниками, які розміщені в університетських фондах: Науковій бібліотеці ЗВО, бібліотеці навчального корпусу та кафедрі прикладної лінгвістики. Наукова бібліотека університету надає різні види дистанційних послуг (<http://lib.onu.edu.ua>), оступ до електронного каталогу, репозитарію, електронної бібліотеки рідкісних видань тощо. Також є сайт для розміщення наукових та методичних публікацій НПП та здобувачів (<http://pub.onu.edu.ua>), проте він ще перебуває у процесі наповнення. Під час зустрічей ЕГ з'ясувала, що в новому корпусі діє якісний Wi-Fi у вільному доступі; є приміщення, облаштовані комп'ютерами, де здобувачі можуть виконувати домашні завдання та проводити свій вільний час; на першому поверсі є кав'ярня та їдальня, у якій учасники освітнього процесу мають можливість придбати повноцінний обід за доступними цінами; медичний пункт та місце ксерокопіювання. Представники Профбюро повідомили про можливість оздоровлення здобувачів вищої освіти на базі відпочинку «Чорноморка». ЕГ з'ясувала, що всі охочі мають змогу поселитися в гуртожитки, які поряд від нового навчального корпусу. Студенти зазначили, що більшість приміщень гуртожитків потребують ремонту. Усі учасники освітнього процесу забезпечені навчально-методичними матеріалами, підручниками та посібниками, які розміщені в університетських бібліотечних фондах: Науковій бібліотеці ОНУ імені І. І. Мечникова, бібліотеці навчального корпусу та кафедрі прикладної лінгвістики. За потреби, Наукова бібліотека університету надає різні види дистанційних послуг (<http://lib.onu.edu.ua>), серед яких доступ до електронного каталогу бібліотеки, репозитарію, електронної бібліотеки рідкісних видань тощо. Також розроблений сайт для розміщення наукових та методичних публікацій науково-педагогічних працівників та здобувачів університету (<http://pub.onu.edu.ua>), проте він ще перебуває у процесі наповнення. Під час зустрічей з різними фокус-групами ЕГ з'ясувала, що в новому навчальному корпусі діє якісна безпроводна мережа Wi-Fi у вільному доступі; є приміщення, облаштовані комп'ютерами, де здобувачі можуть виконувати домашні завдання та проводити свій вільний час; на першому поверсі є кав'ярня та їдальня, у якій є можливість придбати обід за доступними цінами; медичний пункт та точка ксерокопіювання. Представники Профбюро повідомили про можливість оздоровлення здобувачів на базі відпочинку «Чорноморка». Експерти з'ясували, що всі охочі мають змогу поселитися в гуртожитки, які розташовані недалеко від нового навчального корпусу. Щодо умов проживання, то студенти зазначили, що більшість приміщень гуртожитків потребують ремонту.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час спілкування з різними фокус-групами ЕГ впевнилася в тому, що доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів (бібліотечних фондів, зокрема і до Наукової бібліотеки ОНУ ім. І. І. Мечникова; приміщень для самопідготовки, оснащених комп'ютерами; мережі Інтернет; центрів організації студентського дозвілля) є безоплатним і вільним для усіх учасників освітнього процесу. У ході акредитаційної експертизи представники університету неодноразово згадували, що кожен здобувач може отримати електронну скриньку на домені onu.edu.ua, власник якої матиме доступ до додаткових освітніх можливостей, проте на зустрічі зі здобувачами експерти встановили, що студенти знають про існування такої опції, але ніхто з них не є власником такої скриньки. На зустрічах з академічним персоналом та здобувачами було з'ясовано, що студенти мають можливість безкоштовно публікуватися у Віснику ОНУ (<http://philolvisnyk.onu.edu.ua>). У Науковій бібліотеці університету є спеціальний сервіс Unicheck, за допомогою якого здобувачі безкоштовно можуть перевірити наукові доробки на наявність плагіату, проте повторні перевірки та перевірки статей, як зазначили учасники фокус-груп, є платними.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Зустрічі зі здобувачами, представниками студентського самоврядування і профбюро студентів та аспірантів дають ЕГ підстави стверджувати, що освітнє середовище університету є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти. По-перше, в ОНУ ім. І. І. Мечникова функціонує Скринька довіри (dovira@onu.edu.ua) та є фізична скринька, розташована в корпусі на вул. Дворянська, 2, кожен охочий у разі потреби може анонімно повідомити про непорозуміння, які виникають під час реалізації освітнього процесу. По-друге, діє Психологічна служба (<https://goo.su/7OPC>), яка опікується ментальним здоров'ям учасників освітнього процесу. По-третє, у разі поганого самопочуття, здобувачі мають можливість звернутися до медичних пунктів чи студентської поліклініки. Також, у разі скрутного фінансового становища, студенти можуть розраховувати на допомогу Профкому студентів та аспірантів (<https://goo.su/7oRH>). Філологічний факультет обладнано системами пожежної безпеки, наявні схеми евакуації та два запасних виходи на випадок виникнення надзвичайної ситуації – з усім перерахованим ЕГ ознайомила під час онлайн-екскурсії, на якій представник факультету ознайомив з матеріально-технічною базою.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час спілкування зі студентами ЕГ з'ясувала, що освітня та організаційна підтримка реалізується через кураторів, НПП та деканат. Здобувачі зазначили, що уся необхідна інформація щодо освітнього процесу висвітлюється на різних соціальних платформах, а саме Telegram-каналі філологічного факультету (<https://goo.su/7IBJ>); Telegram-каналі ОНУ ім. І. І. Мечникова (<https://goo.su/7IBj>); сторінках філологічного факультету на Facebook (<https://goo.su/8v8m>) та в Instagram (<https://goo.su/8V8k>). По цікаві поради студенти звертаються у Telegram-канал викладачки кафедри прикладної лінгвістики О.Ю. Бойко (https://t.me/phd_philology). Є окрема сторінка з назвою «Додаткові можливості», на якій розміщено інформацію про гранти, стипендії, конференції та літні школи (<https://goo.su/57Uk>). Щодо консультативної та соціальної підтримки, то студенти підтвердили, що в університеті функціонує Психологічна служба (<https://goo.su/7OPC>). У ході акредитаційної експертизи здобувачі вищої освіти повідомили, що опитування, які стосуються якості викладання, наповнення навчальних дисциплін, проводяться орієнтовно двічі на рік. Приклади анкет розміщені на сайті у вільному доступі (<https://goo.su/7GpG>). Результати опитування після опрацювання розміщуються на сторінці ВЗЯО ОНУ ім. І. І. Мечникова, і кожен учасник освітнього процесу може ознайомитися з ними (<https://goo.su/7GpP>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

ОНУ ім. І. І. Мечникова вважає за актуальне облаштування комфортного освітнього середовища для осіб з особливими освітніми потребами. Підтвердженням цього є один з пунктів Стратегічних пріоритетів розвитку ОНУ ім. І. І. Мечникова на 2020–2025 роки (<https://goo.su/8VCm>) у Напрямі 5 про «адаптацію інфраструктури для людей з особливими потребами», який університет має на меті реалізувати у найближчому майбутньому. Під час ознайомлення ЕГ з матеріально-технічною базою університету було з'ясовано, що навчальний корпус, у якому розташований філологічний факультет, обладнаний двома просторими ліфтами, проте в університеті відсутні безбар'єрне середовище, пандуси та спеціально облаштовані вбиральні для осіб з особливими фізичними потребами. У ході інтерв'ювання ЕГ з'ясувала, що представники ОНУ ім. І. І. Мечникова докладають максимум зусиль, аби освітній процес був комфортним для усіх здобувачів вищої освіти: якщо в академічних групах навчаються особи з особливими освітніми потребами, то заняття організовуються на першому поверсі; якщо здобувачі з особливими освітніми потребами не можуть щодня відвідувати заняття, то, за рішенням Вченої ради, вони мають можливість навчатися за індивідуальним графіком. Осіб з особливими освітніми потребами на ОП, що акредитується, немає.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

В ОНУ ім. І. І. Мечникова процедура вирішення конфліктних ситуацій регламентується нормативними документами, серед яких Положення про політику та порядок урегулювання конфліктних ситуацій в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова (<https://goo.su/7opC>) та Антикорупційна програма ОНУ (<https://goo.su/7oPc>), відповідно до яких, в університеті функціонує Комісія з урегулювання конфліктних ситуацій. Зазначені документи є у вільному доступі на сайті ОНУ імені І. І. Мечникова у розділі «Офіційні документи». У ході акредитаційної експертизи ЕГ переконалася, що здобувачі не ознайомлені зі згаданими вище документами, проте вони зазначили, що у разі виникнення конфліктної ситуації, вони можуть звернутися до куратора або завідувачки кафедри прикладної лінгвістики. Також студенти наголосили, що є можливість анонімно повідомити про конфліктну ситуацію, написавши на Скриньку довіри (dovira@onu.edu.ua). На цій ОП не було зафіксовано випадків, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Освітній процес філологічного факультету реалізується в новому корпусі університету, у якому створені для цього всі умови. Особливістю ОНУ ім. І.І. Мечникова є Наукова бібліотека університету, яка вирізняється наявністю великої кількості оцифрованих матеріалів, до яких мають вільний доступ учасники освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Обмежена кількість комп'ютерних класів, зважаючи на збільшення кількості здобувачів на ОП «Прикладна лінгвістика» – рекомендуємо збільшити кількість комп'ютерів відповідно до кількості здобувачів вищої освіти, які навчаються за цією ОП. Відсутність комфортного освітнього середовища для осіб з особливими освітніми потребами – рекомендуємо забезпечити відповідну інфраструктуру (пандуси, безбар'єрне середовище, спеціальних вбиралень тощо).

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

У цілому ОП задовольняє критерії відповідності, проте має певні недоліки, які можна усунути, тому ЕГ оцінює Критерій 7 на рівень В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регламентується в університеті низкою нормативних документів: Положенням про освітні програми в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова (<https://goo.su/57uT>), Положенням про організацію освітнього процесу (<https://goo.su/7ln8>); Положенням про моніторинг якості освіти в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова (<https://goo.su/57UT>); політикою забезпечення якості вищої освіти ОНУ (<https://goo.su/7NyW>). У ході акредитаційної експертизи ЕГ переконалася, що стейкхолдери, зокрема здобувачі (Є. Верзілова, М. Степанюк, А. Бахчиванжи, Д. Кривенченко, А. Левченко, Т. Бойченко); роботодавці (Пономаренко Т. В., Терзян Т. В., Журавльова М. О., Мамич М. В., Купрій Г. О.); представники студентського самоврядування (Я. Пономарьова), долучаються до перегляду ОП, беруть участь у засіданнях кафедри присвячених оновленню ОП (Протоколи від 15.10.2020, 27.05.2020, 17.04.2021, 8.09.2021). Також систематично проводяться опитування стейкхолдерів, результати яких дають змогу проаналізувати змістове наповнення навчальних дисциплін, ознайомитися з рекомендаціями та зауваженнями, врахувати їх при оновленні ОП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Аналіз матеріалів, наданих гарантом, та спілкування зі здобувачами, дають усі підстави ЕГ стверджувати, що студенти активно беруть участь у наповненні та оновленні ОП: за пропозицією Є. Верзілової було введено курс «Лінгвокультурології»; М. Степанюк зауважила про необхідність глибшого вивчення корпусної лінгвістики, її ідея була підтримана, оскільки було ухвалено рішення ввести для студентів 2 курсу дисципліну «Корпусна лінгвістика та лінгвістичне моделювання» та організувати когнітивно-аналітичну практику для здобувачів першого року навчання під керівництвом М. Шведової, завданням якої буде робота з корпусами текстів. Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти, ЕГ переконалася, що опитування, щодо змісту навчальних дисциплін та якості їх викладання, мають систематичний характер та проводяться за допомогою Google-форм. Студенти зазначили, що під час опитування вони вказують свою електронну пошту, що порушує анонімність та суперечить затвердженому Положенню про організацію і проведення опитування здобувачів вищої освіти в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова (<https://goo.su/57UU>). З результатами опитувань усі учасники освітнього процесу можуть ознайомитися на сторінці ВЗЯО (<https://goo.su/7Gpp>). У ході акредитаційної експертизи ЕГ з'ясувала, що студентське самоврядування долучається до внутрішнього забезпечення якості освіти. По-перше, студентка 1 курсу А. Левченко ОП «Прикладна лінгвістика», Голова Студентського самоврядування філологічного факультету, є членкинею Вченої ради філологічного факультету та Вченої ради університету. Також А. Левченко під час перегляду ОП запропонувала замінити блоковий принцип вибору та вибір із переліку, аргументуючи, що він є більш зручним (Протокол №10 від 8.09.2021 року). По-друге, Я. Пономарьова, членкиня Студентського самоврядування, брала участь у засіданнях щодо оновлення ОП та внесла пропозицію щодо організації відкритих лекцій, присвячених академічній доброчесності в межах ОК «Методологія наукових досліджень і наукове письмо» (Протокол №10 від 8.09.2021 року).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час акредитаційної експертизи ЕГ переконалася, що роботодавці активно співпрацюють з кафедрою прикладної лінгвістики, уносять пропозиції щодо змістового наповнення ОП. Так, були враховані пропозиції Т. Пономаренко (керівниці комерційного відділу рекламного агентства «DROM») та Т. Терзян (директорки студії «ТерМас») щодо необхідності таких дисциплін як «Вербальні технології пропаганди» та «Основи копірайтингу та SEO-оптимізації», які внесли у навчальний план, як вибіркові дисципліни (Протокол №10 від 27 квітня 2020 року); за пропозицією Г. Купрій (очільниці HR-відділу туристичної агенції «Тудой-Сюдой») було ухвалено рішення оновити зміст ОК «Діловий етикет та бізнесові комунікації», аби ця дисципліна сприяла розвитку soft skills, зокрема навички комунікації (Протокол №9 від 17 квітня 2021 року). Під час онлайн-зустрічі ЕГ відчула зацікавленість роботодавців у співпраці з філологічним факультетом, проте роботодавці зазначили, що, висловлюючи пропозиції, вони не завжди отримують зворотній зв'язок.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

В ОНУ ім. І.І. Мечникова функціонує Відділ сприяння працевлаштуванню випускників та студентів (<https://goo.su/7oou>), діяльність якого полягає у підтримці зв'язку з випускниками та відстежування їхнього кар'єрного шляху. На онлайн-зустрічі Олена Бойко, завідувачка відділу, повідомила, що популяризуються заходи різного спрямування, завдання яких допомогти здобувачам/випускникам визначитися з майбутньою професією та знайти роботу: Ярмарки вакансій; безкоштовна інтерактивна виставка Future of Work 2030 (<https://future.careerhub.in.ua/>); онлайн-практикум про написання резюме та проходження співбесід з провідними HR-менеджерами компаній України (<https://goo.su/8vVE>). Під час спілкування з випускниками ЕГ з'ясувала, що викладачі кафедри прикладної лінгвістики підтримують зв'язок з випускниками цієї ОП, часто запрошують їх на заходи з метою ознайомлення здобувачів із перспективами працевлаштування. Також випускники проходять опитування (<https://goo.su/7NZA>), у якому мають можливість анонімно висловити рекомендації чи зауваження, які будуть винесені на розгляд при черговому оновленні ОП.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система функціонування внутрішнього забезпечення якості освіти регламентується низкою нормативних документів, зокрема Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова (<https://goo.su/57Ut>), основні засади визначено у Політиці забезпечення якості вищої освіти Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (<https://goo.su/57ut>), також створений

Центр забезпечення якості освіти Одеського національного університету імені І.І.Мечникова (<https://goo.su/7orn>), (<https://goo.su/7orp>), метою якого є «впровадження, розбудова й ефективне функціонування внутрішнього забезпечення якості освіти». Завдяки спілкуванню з різними фокус-групами ЕГ дізналася, що Центр забезпечення якості освіти є ініціатором та одним з організаторів заходів для гарантів освітніх програм, метою яких є обговорення проблемних питань під час реалізації ОП та обмін досвідом і які відбуваються за участі експертів Національного агентства з числа науково-педагогічних працівників та здобувачів ОНУ. Під час онлайн-зустрічей ЕГ мала можливість поспілкуватися з керівницею центру забезпечення якості освіти Гриною Анненковою, яка повідомила що під час внутрішніх аудитів значних недоліків у цій ОП виявлено не було. Зі свого боку, група забезпечення виокремила певні аспекти, які потребують вдосконалення, та активно працює над їх реалізацією. Серед них: оновлення методичного забезпечення самостійної роботи здобувачів; запровадження можливості реалізації дуальної освіти; посилення інформування студентів та роботодавців щодо змін, яких зазнає ОП внаслідок опитування.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Рекомендації, надані під час попередньої акредитації у 2017 році (<https://goo.su/85vB>), були враховані. Задля підвищення рівня підготовки здобувачів вищої освіти ОП «Прикладна лінгвістика» робоча група почала активно залучати провідних фахівців у цій галузі до проведення майстер-класів (студенти під час спілкування зазначили про зустрічі з Марією Шведовою); було запроваджено висвітлення навчально-методичних та методичних матеріалів, які розміщені на сайті університету у вільному доступі; також розширено тематику магістерських робіт: студентам надається право самостійно обирати тему дослідження та наукового керівника, що було підкреслено здобувачами у ході акредитаційної експертизи. Під час зустрічей з різними фокус-групами ЕГ з'ясувала, що в університеті спостерігається позитивна практика участі науково-педагогічних працівників у вебінарах Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, також учасники освітнього процесу стежать за актуальними тенденціями вищої освіти України. Згодом, проаналізувавши отриману інформацію на засіданнях робочої групи та кафедри, група забезпечення переглядає наповнення ОП і вносить зміни, як наприклад: деференціація практики; розширення переліку вибіркового дисциплін; уведення нових ОК «Методологія наукових досліджень і академічне письмо», «Лінгвістичне моделювання та корпусна лінгвістика», «Комп'ютерна лінгвістика», «Практичний курс перекладу».

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Під час акредитаційної експертизи ЕГ впевнилася, що в академічній спільноті сформована культура якості освіти, оскільки визначену Політику забезпечення якості освіти поділяють усі стейкхолдери. По-перше, здобувачі вищої освіти не лише проходять регулярні опитування щодо змістового наповнення та якості викладання (<https://goo.su/7Gpp>), а також є учасниками засідань при перегляді та оновленні ОП (Протокол №3 від 15.10.2020 року; Протокол №10 від 8.09.2021 року). По-друге, між кафедрою прикладної лінгвістики та роботодавцями налагоджена співпраця: роботодавці зацікавлені та часто висловлюють свої пропозиції й зауваження щодо навчальних дисциплін. По-третє, науково-педагогічні працівники відвідують заходи, які стосуються забезпечення якості освіти та активно впроваджують актуальні тенденції безпосередньо на засіданнях, присвячених оновленню ОП, через своїх представників у Вченій раді філологічного факультету та Вченій раді університету – мають вплив на внесення змін та формування ОП. Усі учасники освітнього процесу (адміністрація, НПП, здобувачі, студентське самоврядування, роботодавці) ознайомлені з нормативними документами, які регулюють процедури забезпечення якості освіти та працюють на її вдосконаленням.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

В ОНУ ім. І.І. Мечникова діє система забезпечення якості освіти, адже впливати на зміст ОП можуть усі стейкхолдери: здобувачі, науково-педагогічні працівники, студентське самоврядування, роботодавці. Учасники освітнього процесу не лише відвідують заходи, спрямовані поглиблення знань з теми «Забезпечення якості освіти», а також самостійно на базі університету організують заходи такого спрямування. Загалом в академічній спільноті сформована культура якості надання освітніх послуг.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Відсутній зворотній зв'язок зі стейкхолдерами щодо внесених ними пропозицій та зауважень – радимо, налагодити комунікацію зі стейкхолдерами та налаштувати канал зворотного зв'язку. Порушується анонімність опитування

здобувачів вищої освіти – рекомендуємо переглянути форми анкет, аби максимально дотримуватися анонімності під час опитування.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

В академічній спільноті сформована культура забезпечення якості вищої освіти. Виявлені недоліки є незначними та можуть бути усунені за короткий термін, тому ЕГ оцінює відповідність Критерію 8 Рівнем В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу чітко й лаконічно зазначені у низці нормативних документів, серед яких Статут університету, Правила внутрішнього розпорядку, чинні Положення, які відповідають за організацію якісного освітнього процесу. Усі необхідні документи розміщені у вільному доступі на сайті ОНУ ім. І.І. Мечникова у розділі «Офіційні документи» (<https://goo.su/7OSK>). У ході спілкування з відповідними фокус-групами (науково-педагогічних працівників, здобувачів, студентського самоврядування), було з'ясовано, що всі учасники освітнього процесу ознайомлені з документами, які регламентують їхні права та обов'язки.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Під час акредитаційної експертизи ЕГ з'ясувала, що Проект ОП «Прикладна лінгвістика» розміщений на сайті філологічного факультету, проте в розділі «Рівень вищої освіти третій» (<https://goo.su/8wqb>), що, на нашу думку, значно зменшує відсоток усіх стейкхолдерів, які знайдуть її, аби ознайомитися. Також відсутня інформація щодо каналу зворотного зв'язку для внесення пропозицій та зауважень, які виникнуть після ознайомлення з Проектом ОП.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Аналіз офіційного сайту університету та спілкування з різними фокус-групами дає підстави ЕГ стверджувати, що інформація про ОП «Прикладна лінгвістика», включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти розміщена на сайті в розділі «Офіційні документи» (<https://goo.su/7OSK>), тому всі учасники в будь-який момент можуть з нею ознайомитися.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регламентуються низкою документів, з якими можна ознайомитися на сайті в розділі «Офіційні документи» (<https://goo.su/7OSK>). Також на сайті представлена освітня програма, яка перебуває у вільному доступі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Проект ОП «Прикладна лінгвістика» розміщений на сайті, але в розділі «Рівень вищої освіти третій» – рекомендуємо наповнити розділ магістерського рівня, щоб усі учасники освітнього процесу мали швидкий доступу до Проекту ОП. Відсутність інформації про канали зворотного зв'язку – рекомендуємо розмістити на сайті можливі канали комунікації для надання пропозицій та зауважень.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОНУ імені І.І. Мечникова дотримується правил публічності та прозорості висвітлення інформації. Усі процедури регламентовані та регулюються низкою нормативних документів, які оприлюднені на сайті університету, проте не всі реалізуються на практиці, наприклад, доступ до Проекту ОП та надання рекомендацій та зауважень. Тому ЕГ вважає, що рівень відповідності за критерієм 9 – В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

ЕГ зауважує, що всі учасники зустрічей розмовляли українською мовою. Під час акредитації експерти переконалися у дієвості та ефективності ЗВО за час роботи ректора В.І. Труби. Гарант освітньої програми має реальний вплив на формування кадрової політики. У ЗВО передбачена система заохочення НПП як моральна, так і матеріальна.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Навальна Марина Іванівна

Члени експертної групи

Дяченко Наталія Миколаївна

Федик Тамара Олександрівна